



## Saksframlegg

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
21/120	30.11.2021	Formannskapet
21/60	14.12.2021	Kommunestyret

### Budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025

#### Kommunedirektørens innstilling:

##### Innstilling:

1. Inntektsskatten skrives ut etter de maksimalsatser som Stortinget måtte bestemme.
2. Hjemmel for utskrivning av eiendomsskatt er lov om eidegdomsskatt til kommunane av 6. juni 1975 (eiendomsskatteloven) §§ 2 og 3. I medhold av eiendomsskatteloven § 3 videreføres i 2021 utskrivning av eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen. I medhold av eiendomsskatteloven av 6. juni 1975 §3 omfatter eiendomsskatten hele kommunen.

I henhold til eiendomsskatteloven §§ 11 og 13 utlignes eiendomsskatten for 2022 med kr. 4 pr. kr. 1000 i takstverdi for boligeiendommer og fritidsboliger. For næringseiendommer utlignes eiendomsskatt for 2022 med kr. 7 pr. kr. 1000 i takstverdi.

3. Herøy kommune vedtar at boligeiendommer og fritidseiendommer tilgodeses med et bunnfradrag på 100 000 kroner.
4. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer.
5. Priser på kommunale tjenester for 2022 vedtas i henhold til vedlagt prishefte.
6. Priser på gebyrer og avgifter knyttet til vann og avløp, slamtømming, forurensing, feiing av piper, plan- oppmåling og byggesaker og landbruk, vedtas i henhold til vedlagt gebyrregulativ for 2022.
7. Havneregulativ vedtatt i 2021 videreføres. Det inneholder priser på anløpsavgift, kaivederlag, varevederlag, vederlag for opplag av varer, vognvederlag, vederlag for vannleveranse, vederlag for strømleveranse, vederlag for flytebrygger og adgangskort til bunkring av vann og landstrøm.
8. Herøy kommunes budsjett for 2022 og økonomiplan for 2022 – 2025 vedtas med obligatoriske oppstillinger og budsjettskjema, mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som framgår av dokumentet.
9. Årsbudsjett for 2022 for Herøy kommune vedtas med en inntektsramme på 197 761 666 kroner.

10. Rammen for tjenesteproduksjon settes til netto 146 535 120 kroner med slik fordeling:

100 Folkevalgte styringsorganer		kr	2 612 983
110 Administrasjonsenheten		kr	22 086 623
140 Interkommunale tjenester		kr	14 233 790
150 Kultur		kr	5 608 796
240 Herøy barnehage		kr	11 736 717
250 Flyktning- og integreringstjenesten		-kr	2 517 081
260 Herøy skole		kr	24 105 649
300 Herøy helsesenter		kr	12 305 272
310 NAV		kr	-
330 Herøy sykehjem		kr	19 350 276
340 Herøy hjemmetjeneste		kr	13 665 213
350 Herøy miljøtjeneste		kr	12 872 313
600 Herøy drift		kr	9 840 368
670 Teknikk og miljø		kr	3 301 028
700 Herøy havnevesen		kr	1 286 612
710 Herøy marine næringspark		-kr	84 439
800 Finansforvaltning		-kr	3 869 000

11. Investeringsbudsjettet for 2022 vedtas med en total investeringsramme på 60 772 220 kroner. Samlet låneopptak til finansiering av investeringer vedtas med inntil 26 648 507 kroner.

12. Avdrag fra lån til Helgeland Kraft med 855 704 kroner avsettes til ubundet investeringsfond. Investeringsfondet brukes til å finansiere følgende investeringsprosjekter:

Nr.	Tittel	Beløp
22800	Egenkapitaltilskudd KLP	574 000
	SUM	574 000

13. Eksisterende kassakredittlån på 5 mill. kr. forlenges for budsjetterminen 2022.

14. Det tas opp lån fra Husbanken på 4 mill. kroner. for videre utlån/startlån.

15. Herøy kommune vedtar følgende finansielle måltall for økonomiplanperioden 2022 – 2025:

- Netto driftsresultat skal være på minimum 1,75 prosent av driftsinntektene innen utgangen av 2025.
- Nøkkeltallet for summen av disposisjonsfond og mindreforbruk bør være over 20 prosent av driftsinntektene.
- Nøkkeltallet for langsiktig lånegjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser) skal ikke overstige 150 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.
- Nøkkeltallet for lånegjeld som betjenes av frie inntekter skal ikke overstige 100 prosent av kommunens frie inntekter.

## Formannskapetets behandling av sak 120/2021 i møte den 30.11.2021:

### Behandling:

Arnt Erling Paulsen la på vegne av Ap og Sp fram flg. tilleggsforslag til budsjett for 2022:

#### Endringer som vi ønsker lagt inn for 2022:

Næringsfond: Kr 1 000 000.-

Formannskapetets disposisjonskonto: Kr 0. Er med i oppsette til rådmannen

Opprusting uteområde i barnehagen: 400 000.-

Administrativ behandling av innkomne søknader oppad til kr 5 000.-: kr 50 000.-

Representasjonskonto: Kr 100 000.-

Minnelund: Kr 200 000.-

(Hvis flytekai/prestegårdskai kjøpes inn i 2021, legger vi ikke inn noe her. Hvis ikke, vil vi ha det med for 2022)

Tiltakene finansieres ved å ta av disposisjonsfondet.

-----

Utrede attraktive boligtomter:

Oppstart 2022, tilrettelegges snarest mulig slik at vi kan tilby tomter for folk som ønsker å etablere seg i vår kommune. Her vil vi til kommunestyrets behandling i desember komme med endelig formulering og mulige ressurser hvis det viser seg nødvendig. I så tilfelle ser vi for oss bruk av det som allerede er bevilget til samfunnsutviklingsfond.

Gjennomgang av kommunens drift:

Herøy AP og Herøy SP foreslår følgende.

Budsjett og økonomiplan 2022-2025 er ikke i balanse med statens rammetilskudd, skatteinntekter og avgiftsinntekter. Kommunene benytter i stor grad midler fra disposisjonsfond og havbruksfond for å oppnå balanse. Dette er ikke bærekraftig over tid. Vi vil på bakgrunn av dette be kommunedirektøren gjennomgå organisasjonene med den hensikt å redusere kostnader/øke inntekter ut i fra et helhetssyn i løpet av økonomiplanperioden.

Inntekter og utgifter må i størst mulig grad balanseres.

Kommunedirektøren må selv vurdere om ekstern kompetanse skal benyttes for denne gjennomgangen i kommunens organisasjon. Det fremmes sak til politisk behandling slik at man kan ha dette med seg i

budsjetteringen for 2023.

Rekrutterings og kompetanseplan:

Herøy AP og Herøy Senterparti ønsker at det settes i gang et arbeid med en slik plan som klargjør en strategi for hvordan vår kommune som arbeidsgiver skal ivareta den kompetansen vi har, samt sikre oss nye medarbeidere i den konkurransen som er.

Votering:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Endringsforslaget fra Ap og Sp ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens innstilling, samt endringsforslaget ble enstemmig vedtatt.

#### **Vedtak:**

1. Inntektsskatten skrives ut etter de maksimalsatser som Stortinget måtte bestemme.
2. Hjemmel for utskrivning av eiendomsskatt er lov om eieendomsskatt til kommunane av 6. juni 1975 (eiendomsskatteloven) §§ 2 og 3. I medhold av eiendomsskatteloven § 3 videreføres i 2021 utskrivning av eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen. I medhold av eiendomsskatteloven av 6. juni 1975 §3 omfatter eiendomsskatten hele kommunen.  
  
I henhold til eiendomsskatteloven §§ 11 og 13 utlignes eiendomsskatten for 2022 med kr. 4 pr. kr. 1000 i takstverdi for boligeiendommer og fritidsboliger. For næringseiendommer utlignes eiendomsskatt for 2022 med kr. 7 pr. kr. 1000 i takstverdi.
3. Herøy kommune vedtar at boligeiendommer og fritidseiendommer tilgodeses med et bunnfradrag på 100 000 kroner.
4. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer.
5. Priser på kommunale tjenester for 2022 vedtas i henhold til vedlagt prishefte.
6. Priser på gebyrer og avgifter knyttet til vann og avløp, slamtømming, forurensing, feiing av piper, planoppmåling og byggesaker og landbruk, vedtas i henhold til vedlagt gebyrregulativ for 2022.
7. Havneregulativ vedtatt i 2021 videreføres. Det inneholder priser på anløpsavgift, kaivederlag,

varevederlag, vederlag for opplag av varer, vognvederlag, vederlag for vannleveranse, vederlag for strømleveranse, vederlag for flytebrygger og adgangskort til bunkring av vann og landstrøm.

8. Herøy kommunes budsjett for 2022 og økonomiplan for 2022 – 2025 vedtas med obligatoriske oppstillinger og budsjettskjema, mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som framgår av dokumentet.

9. Årsbudsjett for 2022 for Herøy kommune vedtas med en inntektsramme på 197 761 666 kroner.

10. Rammen for tjenesteproduksjon settes til netto 146 535 120 kroner med slik fordeling:

100 Folkevalgte styringsorgans	kr 2 612 983
110 Administrasjonssenheden	kr. 22 086 623
140 Interkommunale tjenester	kr. 14 233 790
150 Kultur	kr. 5 608 796
240 Herøy barnehage	kr. 11 736 717
250 Flyktning- og integreringstjenesten	-kr. 2 517 081
260 Herøy skole	kr. 24 105 649
300 Herøy helsesenter	kr. 12 305 272
310 NAV	kr. -
330 Herøy sykehjem	kr. 19 350 276
340 Herøy hjemmetjeneste	kr. 13 665 213
350 Herøy miljøtjeneste	kr. 12 872 313
600 Herøy drift	kr. 9 840 368
670 Teknikk og miljø	kr 3 301 028
700 Herøy havnevesen	kr. 1 286 612
710 Herøy marine næringspark	-kr. 84 439
800 Finansforvaltning	-kr. 3 869 000

11. Investeringsbudsjettet for 2022 vedtas med en total investeringsramme på 60 772 220 kroner. Samlet låneopptak til finansiering av investeringer vedtas med inntil 26 648 507 kroner.

12. Avdrag fra lån til Helgeland Kraft med 855 704 kroner avsettes til ubundet investeringsfond. Investeringsfondet brukes til å finansiere følgende investeringsprosjekter:

Nr.	Tiltak	Beløp
22800	Egenkapitaltilskudd KLP	574 000
	SUM	574 000

13. Eksisterende kassakredittlån på 5 mill. kr. forlenges for budsjetterminen 2022.

14. Det tas opp lån fra Husbanken på 4 mill. kroner. for videre utlån/startlån.13. Eksisterende kassakredittlån på 5 mill. kr. forlenges for budsjetterminen 2022.

15. Herøy kommune vedtar følgende finansielle måltall for økonomiplanperioden 2022 – 2025:

- Netto driftsresultat skal være på minimum 1,75 prosent av driftsinntektene innen utgangen av 2025.
- Nøkkeltallet for summen av disposisjonsfond og mindreforbruk bør være over 20 prosent av driftsinntektene.
- Nøkkeltallet for langsiktig lånegjeld (fratrukket pensjonsforpliktelser) skal ikke overstige 150 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.
- Nøkkeltallet for lånegjeld som betjenes av frie inntekter skal ikke overstige 100 prosent av kommunens frie inntekter.

Endring/tillegg til formannskapets innstilling:

Næringsfond: Kr 1 000 000.-

Formannskapets disposisjonskonto: Kr 0. Er med i oppsette til rådmannen

Opprusting uteområde i barnehagen: 400 000.-

Administrativ behandling av innkomne søknader oppad til kr 5 000.-: kr 50 000.-

Representasjonskonto: Kr 100 000.-

Minnelund: Kr 200 000.-

(Hvis flytekai/prestegårdskai kjøpes inn i 2021, legger vi ikke inn noe her. Hvis ikke, vil vi ha det med for 2022)

Tiltakene finansieres ved å ta av disposisjonsfondet.

-----

Utrede attraktive boligtomter:

Oppstart 2022, tilrettelegges snarest mulig slik at vi kan tilby tomter for folk som ønsker å etablere seg i vår kommune. Her vil vi til kommunestyrets behandling i desember komme med endelig formulering og mulige ressurser hvis det viser seg nødvendig. I så tilfelle ser vi for oss bruk av det som allerede er bevilget til samfunnsutviklingsfond.

Gjennomgang av kommunens drift:

Budsjett og økonomiplan 2022-2025 er ikke i balanse med statens rammetilskudd, skatteinntekter og avgiftsinntekter. Kommunene benytter i stor grad midler fra disposisjonsfond og havbruksfond for å oppnå balanse. Dette er ikke bærekraftig over tid. Vi vil på bakgrunn av dette be kommunedirektøren gjennomgå organisasjonene med den hensikt å redusere kostnader/øke inntekter ut i fra et helhetssyn i løpet av økonomiplanperioden.

Inntekter og utgifter må i størst mulig grad balanseres.

Kommunedirektøren må selv vurdere om ekstern kompetanse skal benyttes for denne gjennomgangen i kommunens organisasjon. Det fremmes sak til politisk behandling slik at man kan ha dette med seg i budsjetteringen for 2023.

Rekrutterings og kompetanseplan:

Formannskapet ønsker at det settes i gang et arbeid med en slik plan som klargjør en strategi for hvordan vår kommune som arbeidsgiver skal ivareta den kompetansen vi har, samt sikre oss nye medarbeidere i den konkurransen som er.

**Kommunestyrets behandling av sak 60/2021 i møte den 14.12.2021:**

**Behandling:**

**Repr Hugo Sandoval, fristilt la fram flg. forslag:**

1. Kr 500.000 som ble vedtatt i budsjett 2021 og som kommune ikke klarte å gjøre noe med ( grunnen mangel kompetanse, kapasitet og tid)

Begrunnelse :

Det legges til at beløpet skulle brukes som prosjektmidler til prosjektet « Jobb sjanse» og skulle evalueres etter måleresultat i 2021 .

Prosjektet intensjon er å styrke kvalifisering til arbeid for innvandrere kvinner som trenger yrkeskvalifikasjon for å kunne integreres i arbeidslivet.

2.- Kvalifiserings - og introduksjons program kan etter loven og behov avvikles i løpet av 4 år. Hvorav to år er obligatorisk.

Begrunnelse:

Herøy kommune har erfart at en veldig lav prosent av deltagere i kvalifiseringsprogram er formidlingsklar som arbeidssøkere eller til videre studieløp. Dette betyr i praksis at målgruppe blir parkert som ufaglærte, sosiale klienter i NAV.

Det foreslås av den grunn at kommunen utvider kvalifiseringsprogram til 3 år, og at dette tidsperspektivet blir regel og ikke unntaket i kommunen.

3. Rasjonalisering av tjeneste i kvalifiserings- og integreringsarbeid kr 2.000.000, opphører.

Begrunnelse:

Kommunens forvaltning av statlige tilskudd bør kvalitetssikres slik at bruk av menneskelig faglig og økonomiske ressurser realiseres bærekraftig, etter mål og intensjoner om inkludering.

Helt til slutt og som motsvar til de politiske intensjoner i AP/SP million forslag til næringsfond.

Eg foreslår at de økonomiske rammer til drift av kommunale velferdstjenester økes med Kr 1.000.000.-.

Begrunnelsen:

Herøy kommune mangelfull arbeidsgiverpolitikk har ført til at rekruttering, vedlikehold og kompetanse utvikling i kommune er ikke robust nok til å imøtekomme de kvalitetskrav i eldre og oppvekst reformen.

Det blir mangel på grunnbemanning og kompetanse både i oppvekst (barnehage, skole, SFO og kultur) og i helse-omsorg sektor (helsefagarbeidere, sykepleiere, miljøarbeidere, psykolog)

Det foreslått midler skal primært brukes til å styrke budsjett til de enhetene som innehar de ovennevnte lovpålagte oppgaver)

**Arnt Erling Paulsen la på vegne av Arbeiderpartiet og Senterpartiet fram flg. forslag:**

Næringsfond: Kr 1 000 000.-

Opprusting av uteområdet barnehagen : 400 000,-

Representasjonskonto: Kr 100 000.-, Minnelund: kr 200 000,- Tiltakene finansieres ved å ta av disposisjonsfondet.

Kommunedirektør gis fullmakt til å behandles søknader på inntil 5000,- Til formålet avsettes det kr 50. 000

Det bevilges kr 200 000,- til kjøp av nytt flytekai ved prestgårdskaiet. Hvis kaiet kjøpes på inneværende års budsjett faller denne bevilgningen ut.

50 000.- søppelhåndtering for sommeren 2022

500 000.- det settes av kr 500 000 for styrke integreringsarbeidet i kommunen. Belastes flyktingefondet.

100 000.- Kommunen ruster opp ballbingen på Seløy. Overdrar den vederlagsfritt til ungdomslaget for videre



drift. Kommunen eier fortsatt tomt.

150 000.- Det avsettes midler til prosjektledelse for å imøtekomme arbeidet med oppvekstreform og samordning av kommunens tjenester slik at tiltak for barn og unge på ettermiddag også blir satt fokus på og prioritert i et forebyggende perspektiv.

Velferdsteknologi: Bruken av den avanserte teknologien gir store muligheter men også utfordringer i forhold til jus, etikk, bruk osv. Det har vist seg helt nødvendig med god fundamentering i organisasjonen og forberedelse av alle berørte parter. Kommunestyret bestiller beskrivelse av behovet i kommunen.

Administrasjonen kommer tilbake med oversikt og kostnader som grunnlag for bevilgning av midler til opplæring og innføring.

Saken fremmes til politisk behandling i løpet av 1. halvår.

60 000,- Det settes av 60 000,- til et prosjekt hvor man lager en profesjonell utstilling som viser fiskeri og havbruksnæringen i Herøy. Utstillingen er ment å dokumentere, men også inspirere fremtidige Herøyfjerdinger til å se muligheter innen fiskeri og havbruk.

40 000.- utstyr til aulaen ved Herøy skole.

Det bevilges kr 50 000.- som skal fungere som garanti for kinodrift.

300 000.- Revisjon av kystsoneplan. Tas av samfunnsutviklingsfond.

100 000.- Reiselivsstrategi. Tiltaket innebærer at Herøy kommune går i kompaniskap med Dønna kommune om å utarbeide en reiselivsstrategi. Det settes av 100 000 kr til dette, og er en forutsetning at Dønna stiller med samme beløp.

250 000.- Utrede attraktive boligtomter: Legges inn kr for 2023. (Det ligger allerede inne 250 000.- i 2022) Belastes samfunnsutviklingsfond. Kommunestyret ber kommunedirektør sette i gang med reguleringsplan for Danielholmen til boligformål

Rekrutterings- og kompetanseplan: Formannskapet ønsker at det settes i gang et arbeid med en slik plan som klargjør en strategi for hvordan vår kommune som arbeidsgiver skal ivareta den kompetansen vi har, samt sikre oss nye medarbeidere i den konkurransen som er.

Gjennomgang av kommunens drift: Budsjett og økonomiplan 2022-2025 balanseres ikke uten bruk av midler fra disposisjonsfond. Dette er ikke bærekraftig over tid. Vi vil på bakgrunn av dette be kommunedirektøren gjennomgå organisasjonene med den hensikt å redusere kostnader/øke inntekter ut ifra et helhetssyn i løpet av økonomiplanperioden. Inntekter og utgifter må i størst mulig grad balanseres. Kommunedirektøren må selv vurdere om ekstern kompetanse skal benyttes for denne gjennomgangen i kommunens organisasjon.

Det fremmes sak til politisk behandling slik at man kan ha dette med seg i budsjetteringen for 2023.

Ungdomsklubb: Administrasjonen tar, sammen med barne- og ungdomsrådet, initiativ til utredning? som skal sikre åpning av ungdomsklubb i løpet av 2022. Det fremmes sak til politisk behandling som viser hvilke ressurser som må til for å få dette realisert.

Tiltakene som ikke belastes samfunnsutviklingsfondet, skal belastes disposisjonsfond.

**Vegar Dalen la fram flg forslag på vegne av Høyre og Herøy Bygdeliste, budsjetttabellene for drift og investering er vedlagt saken:**

Opposisjonen har i sitt budsjettarbeid i hovedsak valgt å følge rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan. Imidlertid har vi valt å gjøre enkelte endringer og tillegg som vi mener er riktige sett fra vår synsvinkel.

Vi er bekymret for at investeringene er svært høye og at kommunen fortsetter å pådra seg en gjeldsbelastning som kan være utfordrende å håndtere i årene som kommer. De fleste investeringene er imidlertid nødvendige eller konsekvenser av tidligere vedtak som kommunen må forholde oss til.

I forhold til investeringer har vi enkelte endringer, de viktigste momentene er:

- Å følge flertallsvedtaket om å utrede KV3 alternativet i arbeidet med fastlandsforbindelsen. Det er svært betenkelig at dette vedtaket ikke er fulgt opp, vi velger å tro at dette er en forglemmelse fra administrasjonen og posisjonen.
- Etablere snuplasser på to kommunale veistrekninger i Sør Øyan.
- Lyssetting av kaiområde i Herøy marine næringspark.
- Lyssetting av parkeringsplass i Herøy marine næringspark.
- Sette investeringer i bero etter 2022 i påvente av fullverdig VA plan for kommunen, denne forventer vi i 2022 så dette vil etter vårt skjønn ikke redusere fremdriften i prosjektet.

I driftsbudsjettet har vi også funnet rom for endringer som vi mener vil gjøre budsjettet bedre for ansatte og innbyggere:

- Vi har ventet i spenning på budsjettbehandlingen der posisjonen tidligere har tydelig signalisert at der også er villige til å redusere eiendomsskatten i kommunen. Vi velger å redusere denne med 0,5 promille.
- Styrke Herøy skole med ressurser tilsvarende ett lærerårsverk.
- Vi ønsker også en mindre byråkratisk håndtering av søknader til små tiltak og avsetter 40 000 kroner til

administrativ fordeling til søknader som omhandler mindre beløp og som er i tråd med kommunens vedtatte planer.

- Vi har valgt å ikke redusere 50 % stilling innen flyktning- og integreringstjenesten da vi vurderer integrering som viktig og at vi frykter at behovet for mottak av flyktninger vedvarer.
- Vi har også valgt å ta med revisjon av kystplan Helgeland da denne er en betydelig hemske for næringslivet og pr i dag ikke fungerer etter hensikten.

Tiltak som ikke er innarbeidet i Arena

- Avsette 250 000 kroner til strakstiltak for benyttelse til trafikksikkerhet
- Vi har i tillegg tatt inn i et eget prosjekt for å fremskynde digitalisering i kommunens drift og effektivisering ved bruk av digitale verktøy på tvers av sektorer og ut mot brukerne. Kostnadene ved prosjektet vil være 500 000 kroner.

Disse kostnadene balanseres ut mot disposisjonsfondet.

I tillegg til dette er det kun små justeringer i forhold til rådmannens innstilling som har økonomisk konsekvens. Budsjettet vil ha et anslagsvis merforbruk i årsbudsjettet i underkant av 3 millioner kroner og 7 millioner kroner i planperioden i forhold til rådmannens innstilling dette utbalanserer vi mot vårt relativt romslige disposisjonsfond.

Vi er imidlertid bekymret for at kommunale gebyr synes å stige betydelig i de neste årene som følge av svært tunge investeringer på selvkostområdet. Dette er en av grunnene til at vi ønsker å gå mer detaljert inn i den vedtatte VA planen. Dette vil også være naturlig med mye nytilsatt kompetanse på feltet i kommunen.

Vi ønsker gode og åpne prosesser der vi får mest ut av våre dyktige ansatte og så gode tjenester som mulig til våre innbyggere.

#### **Votering:**

Forslaget fra Sandoval falt med 16 mot 1 stemme (Sandoval)

Forslaget fra Høyre og Herøy bygdliste, (med unntak av punktet om å sette investeringer i bero i påvente av fullverdig VA plan for kommunen), falt med 12 mot 5 stemmer (Dalen, Skogsholm, Nordnes, Arntsen og Flæsen).

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ble vedtatt med 12 mot 5 stemmer (Dalen, Skogsholm, Nordnes, Arntsen og Flæsen).

Forslaget fra Høyre og Herøy bygdeliste vedr. punkt om å sette investeringer i bero i påvente av fullverdig VA plan for kommunen, ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling med allerede vedtatt tillegg/ending ble vedtatt med 12 mot 5 stemmer (Dalen, Skogsholm, Nordnes, Arntsen og Flæsen).

#### **Vedtak:**

1. Inntektsskatten skrives ut etter de maksimalsatser som Stortinget måtte bestemme.
2. Hjemmel for utskrivning av eiendomsskatt er lov om eieendomsskatt til kommunane av 6. juni 1975 (eiendomsskatteloven) §§ 2 og 3. I medhold av eiendomsskatteloven § 3 videreføres i 2021 utskrivning av eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen. I medhold av eiendomsskatteloven av 6. juni 1975 §3 omfatter eiendomsskatten hele kommunen.

I henhold til eiendomsskatteloven §§ 11 og 13 utlignes eiendomsskatten for 2022 med kr. 4 pr. kr. 1000 i takstverdi for boligeiendommer og fritidsboliger. For næringseiendommer utlignes eiendomsskatt for 2022 med kr. 7 pr. kr. 1000 i takstverdi.

3. Herøy kommune vedtar at boligeiendommer og fritidseiendommer tilgodeses med et bunnfradrag på 100 000 kroner.
4. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer.
5. Priser på kommunale tjenester for 2022 vedtas i henhold til vedlagt prishefte.
6. Priser på gebyrer og avgifter knyttet til vann og avløp, slamtømming, forurensing, feiing av piper, planoppmåling og byggesaker og landbruk, vedtas i henhold til vedlagt gebyrregulativ for 2022.
7. Havneregulativ vedtatt i 2021 videreføres. Det inneholder priser på anløpsavgift, kaivederlag, varevederlag, vederlag for opplag av varer, vognvederlag, vederlag for vannleveranse, vederlag for strømleveranse, vederlag for flytebrygger og adgangskort til bunkring av vann og landstrøm.
8. Herøy kommunes budsjett for 2022 og økonomiplan for 2022 – 2025 vedtas med obligatoriske oppstillinger og budsjettskjema, mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som framgår av dokumentet.

9. Årsbudsjett for 2022 for Herøy kommune vedtas med en inntektsramme på 197 761 666 kroner.

10. Rammen for tjenesteproduksjon settes til netto 146 535 120 kroner med slik fordeling:

100 Folkevalgte styringsorgans	kr 2 612 983
110 Administrasjonssenheden	kr. 22 086 623
140 Interkommunale tjenester	kr. 14 233 790
150 Kultur	kr. 5 608 796
240 Herøy barnehage	kr. 11 736 717
250 Flyktning- og integreringstjenesten	-kr. 2 517 081
260 Herøy skole	kr. 24 105 649
300 Herøy helsesenter	kr. 12 305 272
310 NAV	kr. -
330 Herøy sykehjem	kr. 19 350 276
340 Herøy hjemmetjeneste	kr. 13 665 213
350 Herøy miljøtjeneste	kr. 12 872 313
600 Herøy drift	kr. 9 840 368
670 Teknikk og miljø	kr 3 301 028
700 Herøy havnevesen	kr. 1 286 612
710 Herøy marine næringspark	-kr. 84 439
800 Finansforvaltning	-kr. 3 869 000

11. Investeringsbudsjettet for 2022 vedtas med en total investeringsramme på 60 772 220 kroner. Samlet låneopptak til finansiering av investeringer vedtas med inntil 26 648 507 kroner.

12. Avdrag fra lån til Helgeland Kraft med 855 704 kroner avsettes til ubundet investeringsfond. Investeringsfondet brukes til å finansiere følgende investeringsprosjekter:

Nr.	Tiltak	Beløp
22800	Egenkapitaltilskudd KLP	574 000
	SUM	574 000

13. Eksisterende kassakredittlån på 5 mill. kr. forlenges for budsjetterminen 2022.

14. Det tas opp lån fra Husbanken på 4 mill. kroner. for videre utlån/startlån.13. Eksisterende

kassakredittlån på 5 mill. kr. forlenges for budsjetterminen 2022.

15. Herøy kommune vedtar følgende finansielle måltall for økonomiplanperioden 2022 – 2025:

- Netto driftsresultat skal være på minimum 1,75 prosent av driftsinntektene innen utgangen av 2025.
- Nøkkeltallet for summen av disposisjonsfond og mindreforbruk bør være over 20 prosent av driftsinntektene.
- Nøkkeltallet for langsiktig lånegjeld (fratrukket pensjonsforpliktelser) skal ikke overstige 150 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.
- Nøkkeltallet for lånegjeld som betjenes av frie inntekter skal ikke overstige 100 prosent av kommunens frie inntekter.

Vedtatte endrings-/tilleggsforslag:

Næringsfond: Kr 1 000 000.-

Opprusting av uteområdet barnehagen : 400 000,-

Representasjonskonto: Kr 100 000.- , Minnelund: kr 200 000,- Tiltakene finansieres ved å ta av disposisjonsfondet.

Kommunedirektør gis fullmakt til å behandles søknader på inntil 5000,- Til formålet avsettes det kr 50. 000 Det bevilges kr 200 000,- til kjøp av nytt flytekai ved prestgårdskaiet. Hvis kaiet kjøpes på inneværende års budjsett faller denne bevilgningen ut.

50 000.- søppelhåndtering for sommeren 2022

500 000.- det settes av kr 500 000 for styrke integreringsarbeidet i kommunen. Belastes flyktningsfondet.

100 000.- Kommunen ruster opp ballbingen på Seløy. Overdrar den vederlagsfritt til ungdomslaget for videre drift. Kommunen eier fortsatt tomt.

150 000.- Det avsettes midler til prosjektledelse for å imøtekomme arbeidet med oppvekstreform og samordning av kommunens tjenester slik at tiltak for barn og unge på ettermiddag også blir satt fokus på og prioritert i et forebyggende perspektiv.

Velferdsteknologi: Bruken av den avanserte teknologien gir store muligheter men også utfordringer i forhold til jus, etikk, bruk osv. Det har vist seg helt nødvendig med god fundamentering i organisasjonen og forberedelse av alle berørte parter. Kommunestyret bestiller beskrivelse av behovet i kommunen. Administrasjonen kommer tilbake med oversikt og kostnader som grunnlag for bevilgning av midler til opplæring og innføring.

Saken fremmes til politisk behandling i løpet av 1. halvår.

60 000,- Det settes av 60 000,- til et prosjekt hvor man lager en profesjonell utstilling som viser fiskeri og havbruksnæringen i Herøy. Utstillingen er ment å dokumentere, men også inspirere fremtidige Herøyfjerdinger til å se muligheter innen fiskeri og havbruk.

40 000.- utstyr til aulaen ved Herøy skole.

Det bevilges kr 50 000.- som skal fungere som garanti for kinodrift.

300 000.- Revisjon av kystsoneplan. Tas av samfunnsutviklingsfond.

100 000.- Reiselivsstrategi. Tiltaket innebærer at Herøy kommune går i kompaniskap med Dønna kommune om å utarbeide en reiselivsstrategi. Det settes av 100 000 kr til dette, og er en forutsetning at Dønna stiller med samme beløp.

250 000.- Utrede attraktive boligtomter: Legges inn kr for 2023. (Det ligger allerede inne 250 000.- i 2022) Belastes samfunnsutviklingsfond. Kommunestyret ber kommunedirektør sette i gang med reguleringsplan for Danielholmen til boligformål

Rekrutterings- og kompetanseplan: Formannskapet ønsker at det settes i gang et arbeid med en slik plan som klargjør en strategi for hvordan vår kommune som arbeidsgiver skal ivareta den kompetansen vi har, samt sikre oss nye medarbeidere i den konkurransen som er.

Gjennomgang av kommunens drift: Budsjett og økonomiplan 2022-2025 balanseres ikke uten bruk av midler fra disposisjonsfond. Dette er ikke bærekraftig over tid. Vi vil på bakgrunn av dette be kommunedirektøren gjennomgå organisasjonene med den hensikt å redusere kostnader/øke inntekter ut ifra et helhetssyn i løpet av økonomiplanperioden. Inntekter og utgifter må i størst mulig grad balanseres. Kommunedirektøren må selv vurdere om eksternt kompetanse skal benyttes for denne gjennomgangen i kommunens organisasjon. Det fremmes sak til politisk behandling slik at man kan ha dette med seg i budsjetteringen for 2023.

Ungdomsklubb: Administrasjonen tar, sammen med barne- og ungdomsrådet, initiativ til utredning? som skal sikre åpning av ungdomsklubb i løpet av 2022. Det fremmes sak til politisk behandling som viser hvilke ressurser som må til for å få dette realisert.

Tiltakene som ikke belastes samfunnsutviklingsfondet, skal belastes disposisjonsfond.

Investeringer settes i bero etter 2022 i påvente av fullverdig VA plan for kommunen, denne forventes i 2022 så dette vil ikke redusere fremdriften i prosjektet.

### **Saksutredning:**

I henhold til kommunelovens §§14-2 til 14-4 skal kommunestyret hvert år innen årsskiftet vedta økonomiplan for de neste fire årene og årsbudsjett for det kommende året. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den, og økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel, og årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett.

Herøy kommunes handlingsdel og økonomiplan for perioden 2022-2025 med årsbudsjett for 2022 følger opp dette vedtaket og tidligere års praksis for å sikre en tydelig kobling mellom den praktiske oppfølgingen av kommuneplanens samfunnsdel og kommunal økonomistyring.

Kommunedirektørens budsjettforslag er utarbeidet med bakgrunn i følgende:

- ✓ Prop. 1 S (2021-2022)
- ✓ Grønt hefte 2022 (KMD)
- ✓ Prognosemodell KS
- ✓ Pensjonsprognoser fra KLP/STP
- ✓ Renteprognoser Kommunalbanken og Husbanken
- ✓ Økonomiplan 2021 – 2024
- ✓ Budsjettreguleringer 2021

### **Bakgrunn:**

Arbeidet med Herøy kommunes økonomiplan og budsjett har vært gjennomført som en prosess med samhandling mellom administrasjon og politisk nivå. Det har vært avholdt to arbeidsmøter med kommunestyremedlemmene, der også enhetslederne og kommunalsjefene deltok på det første. Det blir avholdt møte hovedtillitsvalgte fra fagforeningene 24.11.2021. Råd for eldre og funksjonshemmede, Barne- og ungdomsrådet, samt Mangfoldsrådet, vil også behandle innstillingen fra formannskapet for kommunestyrets behandling.

Kommunedirektørens forslag til budsjett, økonomiplan og handlingsdel har blitt utarbeidet på bakgrunn av styringssignaler og diskusjoner vedr. drift og investeringer kommende periode, og det er fra kommunedirektøren lagt opp til åpenhet angående budsjettarbeidet og dets innhold.

Det har vært et mål i prosessen å sikre god informasjonsflyt fra kommunedirektør og kommunalsjefene til enhetsledere, tillitsvalgte og tilsatte. Innspill på utfordringer og mulige konsekvenser av kommunedirektørens forslag til årsbudsjett, er forsøkt formidlet i planens handlingsdel 2022-2025 med økonomiplan og årsbudsjett. Det er også et mål at man den 14. desember skal være forberedt på tiltakene som ligger i framlegget, samt de investeringer som er videreført fra forrige år. I dette ligger også muligheten til på forhånd innhente informasjon fra administrasjonen på tiltak og vurderinger, som ligger bak forslagene.

### *Hovedmomenter i kommunedirektørens forslag til handlingsdel med økonomiplan og årsbudsjett:*

Herøy kommune har for tiden en økonomi som tåler investeringer og drift på dagen nivå, da man over tid har akkumulert overskudd, som gir en buffer til å tåle økonomiske belastninger. Over tid er ikke dette bærekraftig. Man må derfor velge investeringsobjekter samt planlegge og dimensjonere driften, slik at ikke reservene brukes opp. Det benyttes midler fra disposisjonsfond og Havbruksfond for å dekke inn både på drift og investeringer i økonomiplanperioden. Man må over tid søke å justere driften i henhold til rammene, uten å sette inn ekstraordinære midler. Dette legges imidlertid ikke opp til i budsjettet for 2022.



Det ligger sentrale føringer at netto driftsresultat over tid bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene. I Herøy har man ligget over dette nivået i flere år.

Herøy kommune er an av få kommuner i fylket med befolkningsøkning og sikrer således økning i rammene fra staten. Man har også relativ god uttelling fra Havbruksfondet, slik bestemmelsene er nå. I framtiden betinger god økonomi befolkningsvekst og biomasse i sjøen fra oppdrett.

Administrasjonen har gjennom 2021 hatt fokus på utvikling av kommuneorganisasjonen for å sikre god ressursutnyttelse og økonomisk bærekraft, som ser ut til å gi en økonomisk besparelse og overskudd for kommunen også dette året.

### *Endring i kommunens økonomi*

En forutsetning for god kommuneøkonomi er at det er balanse mellom løpende utgifter og inntekter. Et stort usikkerhetsmoment i kommunens økonomi er bosetting av flyktninger. Det har over tid vist seg å være vanskelig å forutse inntektssiden av dette, som har bidratt til at kommunen de siste årene har gått med overskudd som ikke var planlagt. En vesentlig del av kommunens disposisjonsfond er i dag midler som er overskudd av driften av flyktingetjenesten. Årsaken til at det er vanskelig å budsjettere denne tjenesten, er at kommunen ikke vet hvor mange flyktninger vi kommer til å bosette, og om det er barnefamilier eller enslige voksne. I tillegg fungerer systemet slik at kommunen får et vesentlig beløp utbetalt når flyktingene ankommer kommunen. Flyktingene kommer ofte sent på året, og disse midlene må settes av til å dekke kommunens utgifter de neste fem årene.

En annen faktor, som har virket inn på og i framtiden vil gjøre det samme, på en positiv måte, er de endringene i beskatningen av havbruksnæringen. For Herøy kommunes del vil dette gi forutsigbare årlige inntekter. I 2021 ble det utbetalt kr. 11,8 millioner til kommunen. For 2022 er anslaget høyere, men desto lavere i 2023. Sånn er det også prediktert for 2024 og 2025. Det er viktig for kommunen at det er biomasse i sjøen, som vil gi inntekter på nåværende nivå og høyere i framtiden.

Flere av tiltakene som var oppført fra både kommunedirektørens og kommunestyrets budsjettokument for inneværende år, er ikke videreført i kommunedirektørens framlegg for 2022 og videre i økonomiplanperioden, da de er ansett for omfattende ut fra ressurser man har hatt og har til rådighet. Kommuneloven er tydelig på at budsjettet og økonomiplanen skal inneha realisme, og med å legge for mye inn, er den ikke det. Hovedlinjene i budsjettframlegget er videreført konsekvensjustert budsjett fra 2021. Budsjettet legges fram på ramme fra enhetene med inntekts- og utgiftsnivå.

### *Finansielle måltall:*

I henhold til kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunen. Disse måltallene skal være retningsgivende for budsjettarbeidet og si noe om hva driftsresultatet og gjeldsgrad bør være for at det økonomiske handlingsrommet skal sikres over tid. Kommunedirektøren foreslår følgende finansielle måltall for økonomiplanperioden:

- Netto driftsresultat skal være på minimum 1,75 prosent av driftsinntektene innen utgangen av 2025.
- Nøkkeltallet for summen av disposisjonsfond og mindreforbruk bør være over 20 prosent av driftsinntektene.
- Nøkkeltallet for langsiktig lånegjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser) skal ikke overstige 150 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.
- Nøkkeltallet for lånegjeld som betjenes av frie inntekter skal ikke overstige 100 prosent av kommunens frie inntekter.

## Disposisjonsfond

Herøy kommune har ved utgangen av 2021 samlet disposisjonsfond på kr. 101 485 646,-. Av dette er avsatt:

- kr. 36 037 094,- som flyktningefond
- kr. 5 000 000,- som samfunnsutviklingsfond og
- kr. 8 500 000,- i reserver for premieavvik. Resterende
- kr. 51 948 552 er fondsmidler uten noen føringer eller benevninger.

Felles for forannevnte avsetninger er at de er frie fond, som kan nyttes i drift og investeringer etter politiske vedtak. Ved bruk av «reservebeholdningen» vil denne reduseres om man over år ikke får påfyll eller tar ned driftsnivået.

I kommunedirektørens budsjettframlegg foreslås å benytte til sammen kr. 28 525 726,- for hele planperioden fra disposisjonsfond. En belaster flyktningefondet med kr. 9,6 millioner som følge av inntektstap over tid, med å ikke ha bosatt antall flyktninger som forventet.

Det foreslås, i tillegg til bruk av disposisjonsfond, opptak av nye lån til investeringstiltak kr. 26 648 507,- i 2022, og til sammen kr. 74 650 524,- for økonomiplanperioden. Kommunens samlede lånegjeld vil etter dette være på kr. 337 376 000,-.

I budsjettframlegget er det benyttet anslag på frie inntekter i økonomiplanperioden etter Støre-regjeringens tilleggsproposisjon.

	2021	2022	2023	2024	2025
Skatt på inntekt og formue	57 323 000	57 451 000	57 399 000	57 526 000	57 652 000
Netto inntektsutjevning	2 485 000	2 510 000	2 508 000	2 513 000	2 519 000
Rammetilskudd	80 897 000	81 584 000	82 625 000	83 691 000	84 464 000
<b>Sum frie inntekter</b>	<b>140 705 000</b>	<b>141 500 000</b>	<b>142 100 000</b>	<b>143 700 000</b>	<b>144 700 000</b>

De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør nærmere 80 % av de samlede inntektene til kommunesektoren. Rammetilskuddet beregnes blant annet ut fra innbyggertall og alderssammensetningen. Innbyggere i alderen 6-15 år er de som gir mest tilskudd til kommunen. Inntektssystemet bidrar til at kommuner kan gi et likeverdig tjenestetilbud.

Norske kommuner har ulik geografi, alderssammensetning, og ulike levekår. Noen kommuner har mange barn i skolealder, andre kommuner har mange eldre som trenger omsorgstjenester, lange reiseavstander og/eller spredt bosetting. Dette gjør at kommunale tjenester, som grunnskole, barnehage, og omsorgstjenester, ikke koster det samme å tilby i alle kommuner. Et viktig formål med inntektssystemet er å bidra til at kommunene og fylkeskommunenes kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne gjennom å kompensere for slike ufrivillige kostnadsforskjeller. Utgiftsutjevningen omfordeler rammetilskuddet

## Bærekraft

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Herøy kommune må gjøre sitt for å bidra til at de 17 bærekraftsmålene kan nås. En viktig del av dette er det grønne skiftet, der samfunnet må legge om til produkter og

tjenester som gir betydelig mindre negative konsekvenser for klima og miljø enn i dag. Dette vil være krevende, men fullt mulig.

FNs bærekraftsmål bør være en sentral del av kommunens strategiske planarbeid, og det er en klar forventning fra Regjeringen at fylkeskommuner og kommuner legger disse til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

Sosial bærekraft handler om innbyggerne og hvordan vi har det i samfunnet. Tverrsektorielt folkehelsearbeid som fremmer gode oppvekst- og levekår, lik tilgang på goder og ressurser som skole, bolig, utdanning, arbeid, kulturtilbud og helse- og omsorgstjenester bidrar til en bærekraftig utvikling.

Gjennom tjenesteproduksjon og i rollen som samfunnsutvikler kan kommunen påvirke og legge til rette for god folkehelse. Sosial bærekraft handler også om relasjoner, sosiale nettverk, tillit, demokrati, deltakelse og opplevd tilhørighet.

Kommedirektøren legger i sitt forslag til økonomiplan for 2022 – 2025 opp til følgende perspektiver:

- Bidra til å oppnå FNs bærekraftsmål.
- Satse på elektrifisering og energiøkonomisering av kommunens kjøretøy, bygg og anlegg.
- Skape en bærekraftig demografisk utvikling fram mot 2050.
- Utvikle en bærekraftig natur- og arealforvaltning.
- Tilrettelegge for videre utvikling av næringslivet, med vekt på det grønne skiftet.
- Satse på kultur og tilbud til barn og ungdom, for å skape bolyst og trivsel.
- Jobbe målrettet sammen med de ansatte med kompetanseheving, utvikling og rekruttering for en bærekraftig utvikling av organisasjonen.
- Tilrettelegge for en bærekraftig økonomisk utvikling.

## **Vurdering**

Kommunedirektøren vurderer at man i årsbudsjettet for 2021 har fått skapt et økonomisk handlingsrom som gjør Herøy kommune i stand til å kunne takle eventuelle uforutsette hendelser i budsjettåret. Økonomiplanen viser at Herøy kommune forventes å nå de finansielle måltallene for 2022 og resten av planperioden. Det må imidlertid jobbes med å tilnærme utgiftene og inntektene i driften, slik at fondsbruken minimaliseres og ikke brukes opp over tid.

## **Vedlegg:**

**1Budsjett 2022 - Økonomiplan 2022-2025 Formannskapetets innstilling**

**2Budsjett 2022 - Økonomiplan 2022-2025 kommunedirektørens forslag**

**3Gebyr- og avgiftsregulativ 2022 - kommunedirektørens forslag**

**4Priser kommunale tjenester 2022- kommunedirektørens forslag**

**5Momentum Budsjettnotat - Herøy kommune 2022**